

Udruženje građana češkog porijekla
Spolek občanů českého původu

česká beseda

Sarajevo

Zpravodaj č. 2/2009.

Období od 01.07.2009. do 31.12.2009.

Vážení členové!

Nejvýznamnější události v předchozím období:

22. září 2009 jsme se rozloučili s velvyslancem České republiky v Bosně a Hercegovině panem Jiřím Kudělou, který se připravoval odejít do nového zaměstnání. Při této příležitosti, v srdečném rozhovoru, pan Kudela poděkoval našemu Sdružení na úspěšné spolupráci v posledních čtyřech letech, s touhou pokračovat v této spolupráci v budoucnu. Jovanka Manžalović Šalaka a Tomislav Krzyk jménem členů České besedy Sarajevo, jeho excelenci předali dárek - digitální edici "Kroniky" Ludvíka Jaroše, českého učitele v Sarajevu, z roku 1934. Digitalizace tohoto cenného kulturního dědictví je jedním z velmi důležitých projektů naší organizace, a my doufáme, že najde své místo v "Českém koutku", a tak místní veřejnosti a všem, kdo se zajímají o "české menšiny" v regionu, poskytne možnost k nahlédnutí do materiálů, který zachycuje život české komunity v Sarajevu na počátku dvacátého století.

Jubilejní 5. týden českého filmu v roce 2009, slavnostně otevřel v Sarajevu nový velvyslanec České republiky v Bosně a Hercegovině, Tomáš Szunyog 19. listopadu v 19:00 hod. Projekcí filmu "Vesnického učitele" v kině UNITIC. V hlavním městě Bosny a Hercegoviny Týden českého filmu trval do 24. listopadu, následující projekce se konaly v Mostaru, OKC "Abrasevic", od 30.11. do 05.12. a v Banja Luce, DOB, od 07. do 12.12. Vstup na projekce v Mostaru a Banja Luci byl zdarma. Představeno je šest nejnovějších úspěchů moderní české kinematografie, z nichž většina jsou vítězové hlavních filmových cen v České republice a v Evropě v průběhu roku 2008. Film, který zahájil Týden českého filmu "Vesnický učitel", v režii Bohdana Slámy (2008., 117 min.), získal dva

české "Lvy" za nejlepší scénář, stejně jako ocenění pro nejlepší ženskou hlavní roli (Zuzana Bydžovská) a ceny na filmovém festivalu ve Stockholmu a Cottbusu. Filmy jsou přeloženy na bosenský a anglický jazyk. Sponzoři letošního Týdne českých filmů byly Geotest, PRO.MED, Kasumex a Damir Kasum.

16. prosince 2009 v prostorách SKD "Cankař", konalo se společné setkání těchto sdružení: "Česká beseda" Sarajevo, "Hum", "Polsa" SKD "Cankař" a Sdružení občanů italského původu. S tohoto setkání je poslána iniciativa starostovi Novo Sarajevo, panu Nedžad Koldži, návrh na pojmenování "Parku národnostních menšin", což je vlastně pokračování začátku spolupráce uvedených sdružení s místními orgány. Při této příležitosti byl zástupci těchto sdružení předán DVD nahraného materiálu s výsadbou Pančičevih smrků, naproti hotelu "Bristol" v dubnu tohoto roku.

Jovanka Manžalović Šalaka

Veselé Vánoce a šťastný Nový rok

"Česká beseda" Sarajevo pořádala 21.12.2009 tradiční vánoční setkání v prostorách kláštera sv. Ante na Bistriku, které svou přítomností zdobili velvyslanec České republiky, Pan Tomáš Szunyog, konzul paní Jana Stará a guardian Fra Petar Perica Vidic. Po úvodních slovech a dobrých přání k Vánocům a na Silvestra následovaly české, stejně jako další písně, s hudbou Sonje a Ivana Milošević. Během tohoto příjemného večera byla organizována tombola.

Leona Sabolek

Vánoční recepce v rezidenci velvyslance Tomáše Szunyoga

Velvyslanec České republiky Tomáš Szunyog v prostorách své rezidence, spolu s konzulem, paní Janou Starou, 17.12.2009, srdečně přivítal hosty. Přítomni byli také členové "České besedy" Sarajevo " Česká besedy" RS, Asociace Bosenskohercegovinsko-českého přátelství "Sněhulák" a profesor Dušek z Tuzle. Ve svém uvítacím projevu, řekl velvyslanec: "Jsem poctěn, že mohu mezi námi přivítat jednoho z našich nejváženějších krajanů, pana profesora Čestmíra Duška, kterému je ministrem zahraničních věcí v letošním roce udělena cena Gratis Agit za mimořádný přínos v oblasti šíření dobrého jména České republiky v zahraničí. Dovolte mi, pane Dušek, abych Vám i já poděkoval za úsilí, kterým jste během svého života přispěl nejen k šíření české tradice, ale také potvrdil vysoké mínění o výjimečných schopnostech českých hudebníků. Zároveň bych Vám při této příležitosti předal CD s fotografiemi z letošního slavnostního předávání cen Gratis Agit."

Velvyslanec zdůraznil, že jak Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, tak on osobně přikládají velký význam Svazům krajanů a zároveň je vyzval, aby s pomocí České republiky, se snažili zachovat tradici i český jazyk spojením svého úsilí. EU ke které se přiklání BH je důkaz, že společné úsilí může udělat mnohem více.

Účastníci se shromáždili vedle ozdobené borovice, poslouchali a zpívali české, stejně jako jiné písně, spolu se souborem z Banja Luky a pohostili se českými pokrmy a nápoji. Zkoušeli i český vánoční dort "Vánočku", kterou profesor Dušek přivezl z Tuzle. "Vánočka" je tradiční pochoutka z jeho rodiny - jeho čeští předci, kteří přijeli do Tuzli byli poznaří cukráři.

Velvyslanec zástupcům společností předal dárky, a také sám dostal dárek od svých krajanů - z "České besedy" Sarajevo digitální vydání "Kroniky" českého učitele Jaroše a od hostů z RS obraz.

Jadranka Šuster

Slavnostně oslaven Národní den České republiky

Den státnosti České republiky byl proslaven 28.10.2009 recepcí v sarajevské Pivnici. Pozvání nového českého velvyslance, pana Tomáše Szunyog, přijal i velký počet členů České besedy. Pan Szunyog letos oslovil hosty v angličtině, ale slíbil, že se do příštího roku naučí jazyk hostitelské země. Následovalo setkání v útulné atmosféře, a "Česká beseda" předala malou pozornost představitelům českého velvyslanectví v podobě květinového aranžmá.

Leona Sabolek

Večer české písně v Prnjavoru

17. října v Domě kultury v Prnjavoru byl "Večer písně české" organizovaný "Českou besedou" Mačino Brdo. Při této příležitosti členové "České besedy" Sarajevo, na pozvání Emila Bočka - předsedy "České besedy" Mačino Brdo, dvoudenní návštěvou Prnjavoru a Macina Brda vzali aktivní roli v této, pro České Besedy důležité události. Zvezdana a Ivan Stuchlý předvedli dobře známou píseň "Kristínka" a "Ten mi vzal kamarád", a za velkého potlesku více než sto přítomných "krajanů" z Prijedoru, Slavonského Brodu, Kaptola-Požega, Nové Vsi, Banja Luke a Mačinog Brda, představili sarajevskou Besedu. Účastníci setkání zazpívali "Ta naše písnička česká", píseň, která je na návrh organizátorů přijata jako národní hymna "Českých besed" v BH. Využili jsme naší příjemnou návštěvu Prnjavoru, abychom našim laskavým hostitelům předali z vděčnosti za dochovaný archiv bývalé "České besedy" Sarajevo, digitální edici "Kroniky" českého učitele Ludvíka Jaroše, napsanou v roce 1934.

Jovanka Manžalović Šalaka

Oslava Dne sv. Václava

"Česká beseda" Sarajevo oslavila sv. Václava 27.09.2009 ve františkánském klášteře sv. Ante na Bistriku.

Nejprve nás Tomislav Krzyk seznámil se svým studijním pobytem v Dobrušce. Následující prezentace byla velmi zajímavá a s originálními snímky, budou následovat dvěma pokračováními

o jeho pobytu v České republice. Zbytek večera prošel v družení spolu s malým občerstvením.

Leona Sabolek

Co je a kde je Dobruška?

Dobruška je malé městečko, 130 km od Prahy ve směru Orlických hor. Po čemu je známa Dobruška? V ní se nalází Oddělení Univerzity Karlovy v Praze. Tam jsou kurzy českého jazyka pro cizince, kteří se připravují ke studiu na vysokých školách v České republice, stejně jako občany z celého světa, kteří jsou českého původu. V průběhu kurzu se učí český jazyk, zeměpis a dějepis, a jsou zpracována i témata z české kultury. Letos se konal 19. kurz, na kterém bylo přítomno 78 studentů z 37 zemí po celém světě, od Brazílie (Adelia Maria Hillerbrand) do Číny (Hu Xiaolan), stejně jako ze Skotska (Archie Liddell) do Jižní Afriky (Martin Charvát), kteří byli rozděleni do 6 tříd. Věkové rozmezí bylo 13 až 92 let!

Kurz trval od 31.07. k 28.08.2009

Denní aktivita ve všední dny se skládala z vyučování po dobu od 08:05 do 12:15 každý den, a v úterý a ve čtvrtek dokonce od 15:00 do 17:00 hodin. Pondělí, ve středu a v pátek, v odpoledních hodinách, jsme obcházeli město a poznávali jeho zajímavosti. V sobotu a neděli jsou organizovány celodenní výlety do Orlických hor, do měst Rychnov nad Kněžnou, Litomišle, Nového Města nad Metují, Opočna, Podbřezové, Cerveného Kostelce, Náchoda, stejně jako odbranných linií s Německem z roku 1938.

A jaká je historie Dobrušky?

Konkrétně, v roce 1991 v tomto malebném českém městečku, byly započaty první české jazykové kurzy pro uprchlíky z Černobylu, kteří po známé katastrofě, vyslovili přání, že zůstanou v České republice. V 1994 se zvyšoval počet kurzů pro studenty českého původu ze zahraničí, takže v roce 1996 přijíždějí první studenti z Argentiny, Čilea a Kanady, celkem 30 stipendistů. Do roku 2008 kurzy prošlo více než 700 účastníků z 60 zemí ze všech kontinentů. Ročně se na konkurs

přihlásí cca 120 kandidátů, a výběr vrší podle určitých kritérií Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Odbor "krajanů" a Čechů v zahraničí.

Počátky města Dobruška sahají až do středověku. První písemný doklad je z roku 1320, ve kterém se umožňuje občanům Dobrušky vařit pivo. Z dokumentu vyplývá, že město je obeháno zdí a má znak městského charakteru. Jinak je jen málo dochovaných dokumentů o městě, protože město bylo opakovaně zničeno požárem. Nicméně, Dobruška zažila i rozkvět, který trval od konce patnáctého do počátku sedmáctého století.

Ale Třicetiletá válka mezi protestanty a katolíky zastavila vzkvétající město. Po požáru, 1565 roste město v renesančním slohu, v němž dominuje nová budova Městský úpravy, nyní Muzeum města. Na jaře roku 1628 začíná rekatolizace obyvatelstva, ale tajná evangelizace se udržela v Dobrušce po celé období reformace. Dobruška byla jedním z podorlických kulturních center. Od roku 1918 rozvíjí se výrobní a kulturní aktivity, které byly zastaveny německou okupací roku 1939. Dnes, Dobruška má asi 7000 obyvatel.

Studijní ústav v Dobrušce je svět v miniatuře, ve kterém jeho studenti žijí měsíc jako jedna harmonická rodina, kde nikdo neprokazuje svou převahu, ani vnucuje svou ideologii či nepřátelství vůči jiné rase a jiným postojům.

Profesorka Alena Obstová, v dopise ze dne 23.11.2009, mi napsala: "Velmi často vzpomínám na náš letošní kurz, nejvíce, když prolazím okolo školy. Parkoviště a zahrada utichly, nikde se neslyší váš smích, nikdo nikam nespěchá, neučí na lavičce v parku ... Všude je klid a mír. Jako když tu nikdy nebylo tolik studentů z různých zemí. "A tady je ještě další zajímavost vztahující se k této profesorce. Konkrétně, přestože termíny odchodů na výlety, stejně jako termíny návratů, byly vždy přesně určené, prof. Obstová by vždycky, v případě zpoždění, pokynula směrem k Dobrušce a řekla: "Pokud se někdo zpozdí, Dobruška je támhle!"

Tomislav Krzyk

IN MEMORIAM

Jaroslav Stehlík zemřel v Praze dne 7. Prosince 2009

Akční plán na období
od 01.01.2010. k 30.06.2010.

1. 1 Zpravodaj č.1/2010;
2. 2 Pracovní schůzka;
3. Dokumentární film o "Malém loutkovém divadle" - natáčení filmu;
4. Sbíрка archivních materiálů pro monografii "Čechů v Sarajevu";
5. Otevření "Ceského koutku" - Knihovny Sdružení;
6. Společný výlet členů Sdružení;

***Důležitá poznámka:** Každá pomoc při realizaci těchto navedených aktivit všech zúčastněných členů Sdružení je vítána.*

S tímto Zpravodajem v příloze:
Pohlednice z Prahy

Sarajevo, 01.01.2010.

Řídící výbor "České besedy" Sarajevo

Zpravodaj připravila: Jovanka Manžalović Šalaka
Lektorisala: Gordana Frimel
Přeložil Jaroslav Kořízek
Příprava a tisk: Igor Sivjakov